

“Zaželena je zlasti strast!”

Direktorica inštituta IRIU Glorjana Veber: Navajeni smo na to, da nam vsak dan pravijo, da je treba varčevati. Res je, toda oprostite, o varčevanju česa pa govorimo? Zdaj je obdobje, ko moramo trošiti medsebojno kulturo in varčevati s časom neproduktivnih in zapravljivih postopkov. Dvomim, da se gospodarstvo sesuva zaradi duhovnosti, kulture in umetnosti, bolj kot kadar koli prej nas bo to zdaj potisnilo naprej!

Iva Kosmos

Ljubljana – Inštitut IRIU je pred kratkim objavil dva razpisa in en poziv, vsi trije skupaj zavzemajo slabih šest strani besedila in od prijaviteljev ne zahtevajo nobenih poročil, referenc, medijskih odzivov, finančnih struktur, zagotovil o učinkovitosti in dolgotrajnosti projekta, celo definicije lastnega umetniškega področja in višine sredstev ne. »Ne konceptualizirajte, ne teoretizirajte, ne abstrahirajte, za to imamo pri nas dovolj ljudi z znanjem in domišljijo,« so zapisali pod raz-

simo pokazati, kakšna naj bi bila ta inštitucija. Iluzorno, a vsaka iluzija ima v sebi kanček realnosti, iz katere se lahko nekaj naučimo,« meni Glorjana Veber.

Vsi v isti vreči

Koga torej nagovarja in kaj ponuja »miniministrstvo« inštituta IRIU? Z Javnim razpisom za izbor kulturnih projektov iz prvega resorja poleg prostorske in infrastrukturne pomoči zagotavljajo tudi sofinanciranje projekta, a so prijavitelji starostno omejeni na osebe med 20. in 35. letom starosti. In to zato, pojasnjuje Vebrova,

zamejo vodenje miniministrstva na Resljevi 20, se naselijo v njihove prostore in dobijo pomoč njihove ustvarjalne ekipe. Če se dobro odrežejo, lahko prevzamejo vodenje miniministrstva tudi za dva meseca.

Mobilizacija in vračanje odgovornosti občinstvu sta temeljna cilja razpisov in poziva, pojasnjuje Vebrova. Poleg tega želijo z deljenjem sredstev in spodbujanjem ustvarjalnosti spreobrniti že ustaljeno recesijsko logiko varčevanja in rezanja. »Sedaj je obdobje, ko moramo trošiti medsebojno kulturo in varčevati s časom neproduktivnih in zapravljenih postopkov.« Sredstva za sofinanciranje projektov, izbranih na razpisu, bodo na inštitutu IRIU zbrali s prostovoljnimi prispevki. Na njihovem računu je že 1000 evrov zasebnih sredstev, ki jih je donirala ena izmed članic inštituta. S prošnjami se bodo obrnili tudi na podjetja, a že zdaj pravijo, da z njimi nimajo pretirano dobrih izkušenj. Zato računajo na darežljivost obiskovalcev svojih dogodkov, literarnih branj in glasbenih nastopov, na katerih bodo opozarjali na zbiranje sredstev. V inštitutu IRIU sicer niso nikoli prejeli sredstev ne z ministrstva za kulturo ne z Javne agencije za knjigo.

Novoustanovljeno miniministrstvo za umetnost je že objavilo prve razpise.

pisnimi kriteriji. Vlog ne izločajo in jih prijavitelji lahko pošljejo na kateri koli način, ki jim ustreza. Le eno je zaželeno: »Da ste strastni.«

Respublika in miniministrstvo

Če smo natančni, razpisa in poziv pravzaprav objavlja »miniministrstvo za umetnost«, ki ga je ustanovil IRIU. Miniministrstvo se ponaša s poustvarjenim logom nekdanjega ministrstva za kulturo z različnimi zapisi vejic, besedila razpisov in poziva pa posnemajo uradniško dikcijo ministrstva, seveda z mnogimi »neslanimi« dodatki. »To ni samo razpis, ampak je tudi besedilo, ki ironizira birokratski in umetnosti skrajno tuj način urejanja tega področja s strani države, kot tudi to, da se danes umetnost vrednoti predvsem oziroma na njeno medijsko odmevnost,« pravi direktorica inštituta IRIU Glorjana Veber.

IRIU sicer poznamo po inovativnih projektih, ki promovirajo predvsem poezijo, a tudi druge umetnosti, njihov dialog z ministrstvom za kulturo pa je že drugič prevzel obliko umetniške akcije. Zadnjič, ko je ministrstvo ocenilo njihov projekt z nezadostnim številom točk, so odgovorili s svojim točkovanjem, s katerim so po lastnih merilih ocenili delo samega ministrstva. A komu zdaj nastavlja ogledalo, ko samostojnega ministrstva za kulturo ni več? »Ravno zato imamo sedaj priložnost, da posku-

da bi odpravili pomanjkljivost razpisov ministrstva za kulturo, v katerih so »perspektivni mladi potisnjeni v isto vrečo z uveljavljenimi starejšimi« ter obenem v neenakopravnem položaju, saj ne morejo imeti enakih referenc. V IRIU bodo sestavili komisijo, ki bo med projekti, prijavljenimi na razpis, izbrala najboljše in jih nato predstavila javnosti. »Kdo bo dejansko dobil sredstva, pa bo odločilo občinstvo, saj želimo, da se aktivira in samo pove, kaj želi videti!« pravi Vebrova. Sicer pa bosta število prejemnikov sredstev in višina zneska odvisna od tega, koliko sredstev jim bo uspelo zbrati ter koliko umetnikov se bo prijavilo na razpis.

V Javnem razpisu zavrženih bodo novo priložnost dobili tisti, ki so jih že zavržili na razpisih ministrstva za kulturo, in to na področju intermedijskih ali likovnih umetnosti. V prostorih inštituta IRIU bodo slehernemu izbranemu avtorju za dva tedna ponudili razstaveni prostor. S pomočjo zavrženih vlog bodo preverili tudi, kakšna umetniška dela so na ministrstvu sprejemljiva in kakšna ne.

Dvotedenski miniministri

V Pozivu za Štafeto miniministrov sledi poskus mobilizacije, ki leti na naslov vseh posameznikov, ki imajo idejo in znanje »za skupno dobro«, a nimajo potrebne infrastrukture za njegovo uresničitev. Zato lahko za 14 dni prev-

Portal za vse, ki vas zanimajo novosti na knjižnem trgu!

knjiga.Dnevnik.si